

**VI. KÁRPÁT-MEDENCEI KÖZÉPISKOLÁS
TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ**

ÍRÁSBELI ELSŐ FORDULÓ

2007. FEBRUÁR 13.

ISKOLA NEVE ÉS PONTOS CÍME:

.....
.....

CSAPATTAGOK:

1,
2,
3,

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

RÁKÓCZI SZÖVETSÉG

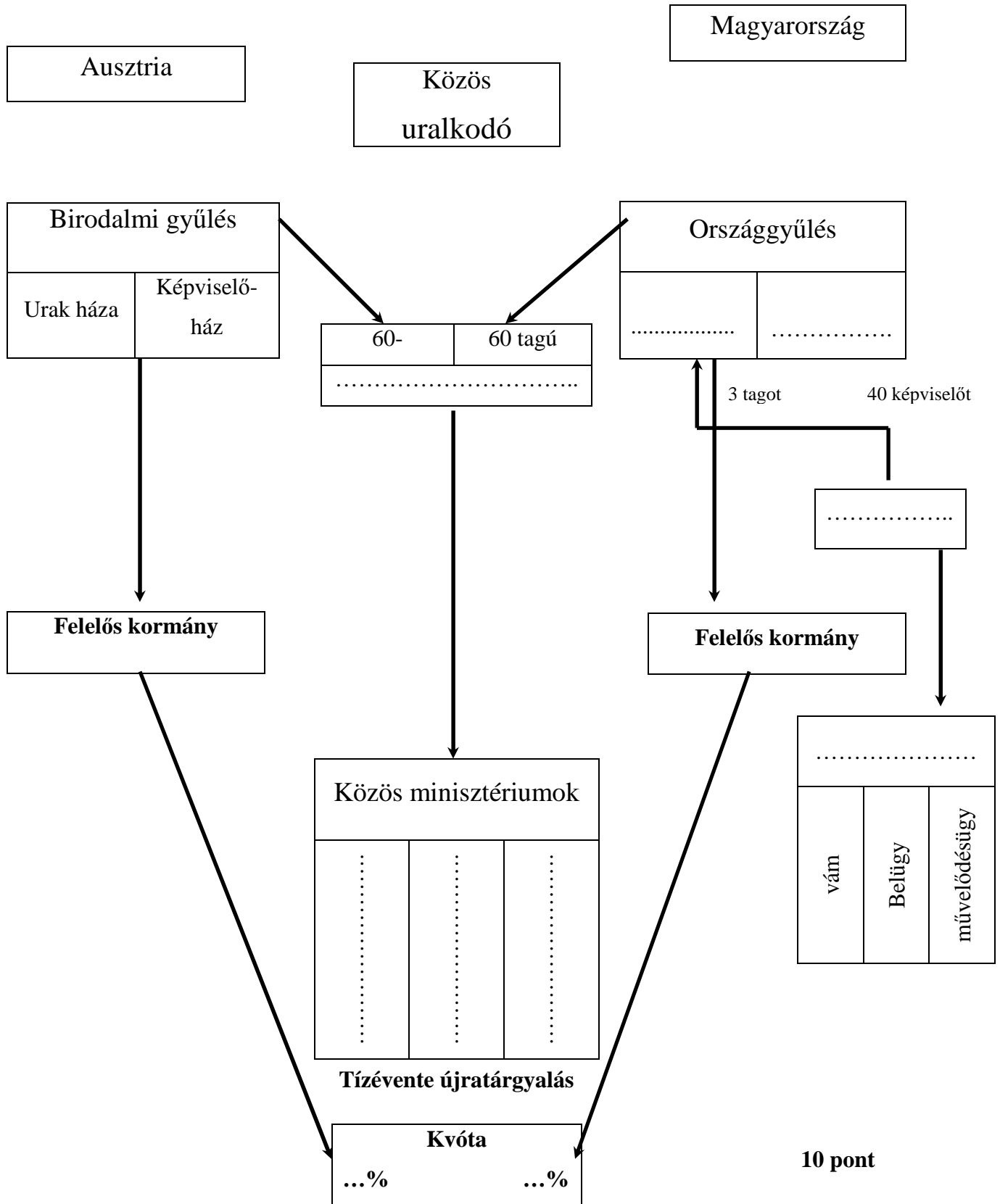
Felügyelőtanárok:

Összpontszám:.....

Javító:.....

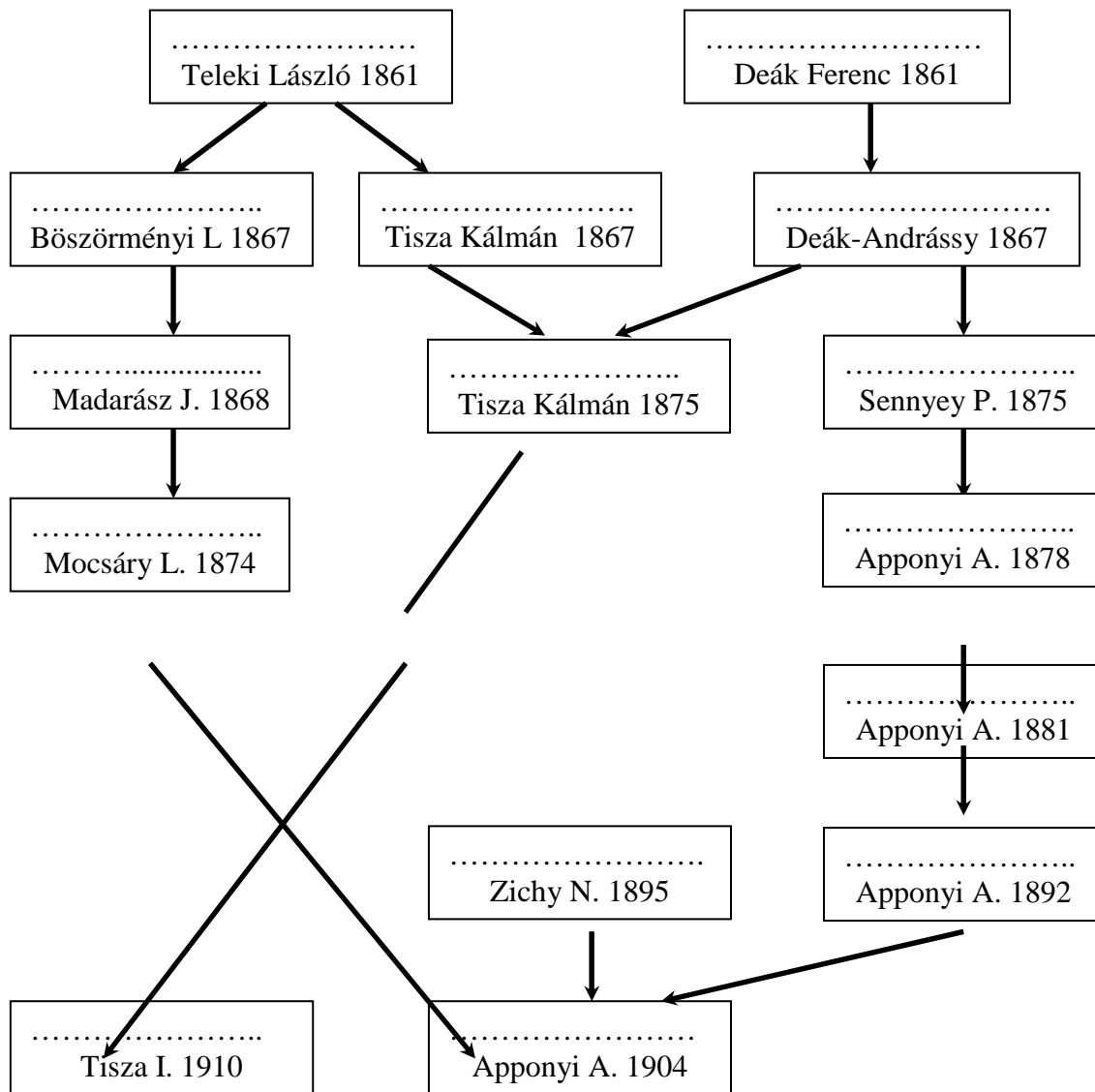
1.) KIEGYZÉS

Egészítsétek ki az Osztrák-Magyar Monarchia államszervezetét bemutató táblázatot!

2.) PÁRTVISZONYOK A DUALIZMUS KORÁBAN

A megadott információk (pártvezetők, alapítás éve) segítségével egészítsétek ki a megfelelő pártok neveivel a táblázatot, majd válaszoljatok a kérdésekre! (A kérdések segítséget jelentenek a táblázat kitöltéséhez!)

Milyen állásponrtot foglaltak el a 67-es pártok a kiegyezéssel kapcsolatban?

1.
2.
3.

Mi tette lehetővé a Deák Ferenc és a Tisza Kálmán vezette csoportok fúzióját?.....

.....

Milyen eseménnyel áll összefüggésben az 1904-es Apponyi Albert vezette párt létrejötte?

.....

Az 1895-ben, Zichy Nándor vezetésével alakult párt programjából: „A párt célul tűzte ki, hogy társadalmunknak keresztény jellegét megóvja, s a katolikus egyházon s valamint általában a kereszténységen ejtett sérelmeket orvosolja;”

Hogy nevezzük a pápaság fenti sérelmekkel kapcsolatban megfogalmazott programnyilatkozatát?

Milyen sérelmek érték a magyar katolikus egyházat?.....
.....

22 pont

3.) MINISZTEREK ÉS TÁRCÁK

Az alább felsorolt tárcák melyik miniszterrel hozhatóak kapcsolatba?

vallás-és közoktatásügy, igazságügy, közlekedés-és közmunkaügy, pénzügy, belügy, földművelésügy

Baross Gábor	
Szilágyi Dezső	
Apponyi Albert	
Kristóffy József	
Darányi Ignác	
Wekerle Sándor	
Trefort Ágoston	
Eötvös József	

8 pont

4.) Kormányok és események

Állítsátok időrendi sorrendbe a miniszterelnököket, majd a felsorolt események, törvények, stb. sorszámát írjátok a megfelelő kormányfő neve mellé! (a rossz megoldásokért pontlevonás jár!)

Szapáry Gyula, Fejérváry Géza, Lónyay Menyhért, Wekerle Sándor, Tisza István második miniszterelnöksége, Andrassy Gyula, Bánffy Dezső, Lukács László, Széll Kálmán, Tisza István első miniszterelnöksége, Tisza Kálmán, koalíciós Wekerle kormány

1. Osztrák-Magyar Bank megalakulása
2. polgári anyakönyvezés
3. II. Rákóczi Ferenc temetése Kassán
4. a technikai obstrukció korlátozása
5. csendőrség megalakítása

6. valutareform
7. az izraelita vallás bevett vallás lesz
8. szarajevói merénylet
9. népiskolai törvény
10. lex Apponyi
11. „zsebkendőszavazás”
12. vérvörös csütörtök
13. kormánya tárgyalásokba kezd az SZDP-vel az általános választójog bevezetéséről
14. főrendi ház reformja
15. az első obstrukció a parlamentben
16. áprilisi paktum
17. polgári házasság
18. ischli klauzula
19. vörös péntek
20. a Parlament berendezésének megrongálása
21. a miniszterelnököt panamázással vádolják
22. nemzetiségi törvény
23. honosítási törvény
24. derestörvény

Miniszterelnökök	Események sorszáma
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	

36 pont

5.) DEMOGRÁFIA

A következő évszámok a XIX. században pusztító járványra utalnak: 1865-66, 1872-74, 1892-93.

Melyik betegségről van szó?.....

Mi tette lehetővé a járvány leküzdését?.....

Milyen betegség lépett a legyőzött járvány helyébe, amely Európán belül Magyarországon követelte a legtöbb áldozatot?.....

Melyek azok a kormányzati intézkedések, amelyek az egészségügy színvonalának emelkedését eredményezték?

1.....

2.....

5 pont

6.) ETNIKAI VISZONYOK

A századforduló adatainak ismeretében állítsátok sorrendbe az alább felsorolt etnikumokat lélekszámuk alapján!

Német, ruszin, szerb, horvát, szlovák, magyar, román

	Etnikum
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	

A korábbi adatok ismeretében hogyan változott meg a magyarság aránya?.....

Melyik két etnikum a legnagyobb vesztese korszakunk demográfiai változásainak?

Melyek ennek az okai?

1. ok:

2. ok:

A fenti etnikumok közül melyek őrizték meg leginkább identitásukat és miért?

1. ok:

2. ok:

Kapcsoljátok össze legjellemzőbb egyházaikkal a fenti etnikumokat! A magyarországi magyarokon kívül szerepeltessétek a táblázatban az erdélyi megyékben élő magyarokat és a székelyeket, németek alatt pedig értsétek az erdélyi szászokat!

Egyház	Etnikum
Római katolikus	
Görög katolikus	
Ortodox	
Evangélikus	
Református	

24 pont

7.) NEMZETISÉGI KÉRDÉS

Részlet a nemzetiségi törvényből: „Magyarország összes honpolgárai az alkotmány alapelvei szerint is politikai tekintetben egy nemzetet képeznek, az oszthatatlan egységes magyar nemzetet, mellynek a hon minden egyes polgára bármely nemzetiséghez tartozzék is, egyenjogú tagja;”

Milyen kifogást emeltek a nemzetiségek a törvény szövegével szemben?.....

.....

Mit szerettek volna elérni érdekeik védelmében?

1.....

2.....

Miért nevezhetjük mégis a korszak legliberálisabb nemzetiségi törvényének? Milyen jogokat biztosít a törvény a nemzetiségeknek?

1.....

2.....

Részlet a népiskolai törvényből: „Vegyes ajkú községekben ez okból oly tanító alkalmazandó, aki a községben divatozó nyelveken tanítani képes.”

Milyen kapcsolat fedezhető fel a két törvény tartalma között?.....

A fenti kérdéssel kapcsolatban milyen nemzetiségeket sújtó változtatásra került sor a későbbiekben?.....

.....

Melyik az az etnikum, melyre a fenti törvények egyike sem vonatkozott?.....

Mi szabályozza a viszonyukat Magyarországgal, mi ennek a lényege?

1.....

2.....

10 pont

8.) TÁRSADALOM

Igazak vagy hamisak az alábbi megállapítások? A megfelelő szót karikázzátok be!

1. Az arisztokrácia életmódjában és a társas érintkezésben erősen őrizte elzárkózását.

Igaz Hamis

2. Az arisztokraták körében a diplomáciai szolgálat vonzó életpályának számított.

Igaz Hamis

3. Az arisztokrácia elvesztette politikai befolyását a polgári parlamentáris rendszerben.

Igaz Hamis

4. A nemzeti függetlenségért fellépő kelet-magyarországi főurak és az udvart támogató dunántúli arisztokraták közötti határvonal a dualizmus korában továbbra is jellemző.

Igaz Hamis

5. A nagypolgárság többsége zsidó származású volt, a keresztény kisebbség nagyobb részét pedig a külföldről betelepült, illetve a hazai asszimilált német polgárok tették ki.

Igaz Hamis

6. A zsidók a vagyonukat a földbirtokokból és a hivatalviselésből szerezték.

Igaz Hamis

7. A nagypolgárság vagyonát a terménykereskedelemmel alapozta meg.

Igaz Hamis

8. A nagypolgárság társadalmi presztízse megfelelt gazdasági életben betöltött szerepének.

Igaz Hamis

9. A középosztály tagjait a társadalmi munkamegosztásban betöltött azonos szerep kapcsolta össze.

Igaz Hamis

10. A középosztályba az életszínvonal és a műveltség meghatározott szintjének az elérésével lehetett bekerülni.

Igaz Hamis

11. A középosztály gerincének a birtokos nemesség hanyatló nemzedéke, a dzsentrí tekinthető.

Igaz Hamis

12. Az eredetileg úri földbirtokost jelentő dzsentrí elnevezés a századforduló táján már az anyagilag lesüllyedt, de presztíziséhez, úri eszményeihez mindenáron ragaszkodó réteget jelölte.

Igaz Hamis

13. A parasztságon belüli tagolódásban a birtoknagyságon kívül nem játszott szerepet a nemzetiségi, vallási hovatartozás.

Igaz Hamis

14. A jómódú parasztek státuszszimbóluma a hatökör, később a gőzcséplőgép volt.

Igaz Hamis

15. Az 5-15 hold közötti birtokkal rendelkező parasztek alkották a nemzetiségi lakosság legnépesebb rétegét.

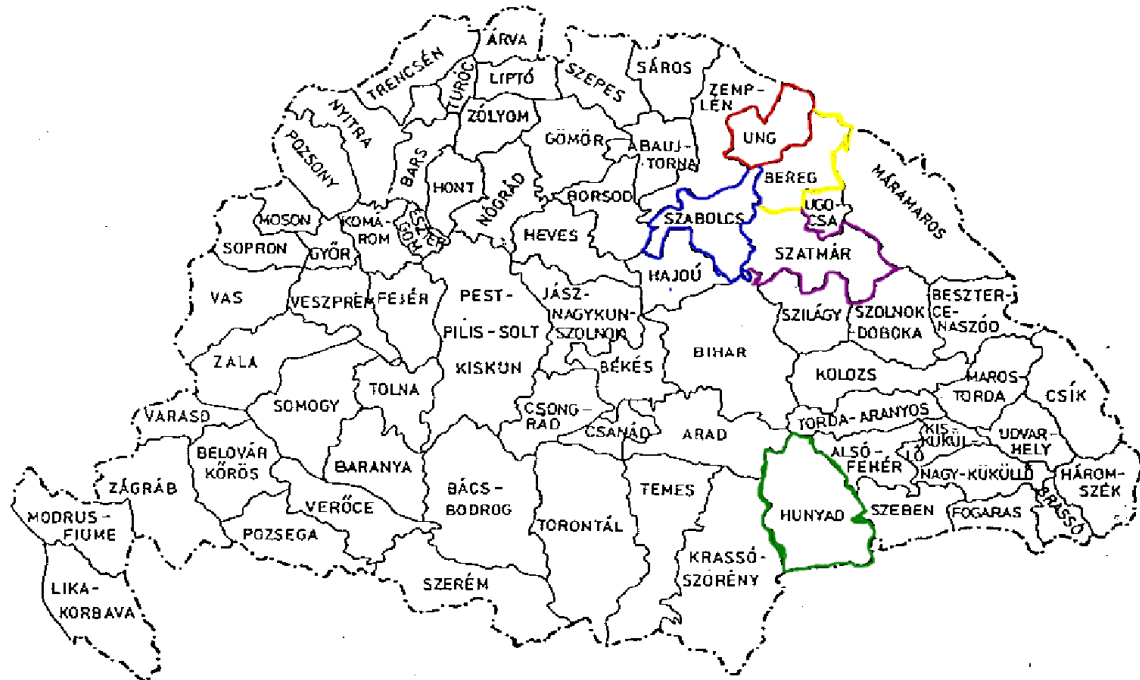
Igaz Hamis

15 pont

9.) KÖZIGAZGATÁS

Nevezzék meg, majd a térképen a számoknak megfelelően jelöljék azokat a területeket, amelyeket érintett az 1876-86-os közigazgatási reform!

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

10 pont

10.) KÜLPOLITIKA

A források és saját ismereteitek alapján válaszoljatok a kérdésekre!

„Ő felsége, Németország császára tudomásul vette a fenti, Ő felsége Ausztria császára és Magyarország királya között és a minden oroszok császára között Schönbrunnban létrejött és aláírt megállapodást, és minthogy annak tartalmát Szentpéterváron Ő felségeik Vilmos

császár és Sándor császár között létrejött és aláírt megegyezés alap gondolatával egybehangzónak találja, az abban foglalt megállapodásokhoz mindenben hozzájárul.”

Hogy nevezzük a fenti megállapodást, mikor kötötték?.....

Mi ösztönözte a három nagyhatalmat a kapcsolatuk szorosabbá fűzésére?.....

.....

„Ha a két Magas Szerződő Fél (OMM, Németország) várakozása és őszinte kívánsága ellenére a két birodalom egyikét Oroszország részéről támadás érné, a Magas Szerződő Felek kötelesek egymásnak birodalmuk teljes haderejével segítséget nyújtani és ennek megfelelően csak együttesen és egymással összhangban békét kötni.”

Melyik megállapodásból származik az idézet? Mikor kötötték?.....

Milyen eseményre vezethető vissza az, hogy a korábbi szövetségesek viszonya megromlott?.....

A szerződő felek közül kinek és mennyiben sikerült inkább az érdekeit érvényesíteni?.....

.....

Mi volt Németország célja azzal, hogy Ausztria-Magyarországgal szorosabb szövetséget kötött?.....

Mi a bizonyítéka annak, hogy a fenti nagyhatalmaknak sikerült kapcsolataikat rendezni?.....

„Ő felségeik, Ausztria császára..., Németország császára ...és Olaszország királya abból a megfontolásból, hogy az általános béke biztosítékait gyarapítsák, a monarchikus eszmét erősítsék, és ezáltal biztosítsák országaikban a társadalmi és politikai rend sértetlen fenntartását, megállapodtak abban, hogy szerződést kötnek, amely lényegénél fogva konzervatív és védelmi jellegű, és nem szolgál más célt, mint hogy védelmet nyújtson az országaik biztonságát és Európa nyugalalmát fenyegető veszélyekkel szemben.”

Milyen szerződésből idéztünk? Mikor született ez a megállapodás?.....

Melyik országgal szemben van szükség a „monarchikus eszme” erősítésére?.....

Melyik ország csatlakozott még a megállapodáshoz?.....

14 pont

11.) ÉPÍTÉSZET

Töltsétek ki a táblázatot a következő kérdések alapján!

Milyen épületeket láttok a képeken? Kapcsoljátok össze az épületeket tervezőikkel!

Ybl Miklós
Hauszmann Alajos
Alpár Ignác
Schikédanz Albert

Steindl Imre
Lehner Ödön
Schulek Frigyes

Épület sorszáma	Épület neve	Az épület tervezője
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		

1.

2.

4.

3.

5.

6.

7.

14 pont